

Nr 130.

Av herr **Lindhagen**, om *höjande av anslaget till upplysningsarbetet för freden till dess förra belopp.*

Under rubriken internationella byråer m. m. har i tredje huvudtiteln upptagits ett anslag i år liksom tillförne till »*upplysningsarbete för freden*». Detta utgick under föregående budgetår med 30,000 kronor men har nu sänkts till 15,000 kronor. Någon annan motivering har icke anförts av statsrådet i nuvarande läge böra ske. Däremot har riksdagens interparlamentariska grupp, som under föregående budgetår tilldelats ett anslag å 18,000 kronor, nu föreslagits till erhållande av 18,600 kronor, således någon förhöjning.

Det har i motionen nr 123 erinrats att en av de fem huvudorsakerna till krig och rustningar är *föraktet för de andliga värdena*. Ett sådant andligt värde av högsta rang är att vid sidan av krigsförberedelser även slå ett slag för freden. En sådan nitälskan måste bygga på bemödanden att gå tillrätta med rustningarnas och krigens i nämnda motion omnämnda fem huvudsakliga orsaker. Att vårdslösa roten och ändå ordna grenarna är som bekant omöjligt. Det är väl, att parlamentariska gruppen bibehållits vid sitt anslag, gärna med någon förhöjning. Den bidrar i sin mån till det mellanfolkliga umgänget och sysslar intresserat med åtskilliga dagsfrågor. Men någon befattning med krigets djupgående orsaker, som väl »i nuvarande läge» just böra upptagas på dagordningarna, har enligt mina mångsidiga upplevelser ansetts ej böra ifrågakomma. Det har sagts mig mer än en gång från interparlamentariska unionens styresmän, presidenten och den förras generalsekreterare, att i unionens och nordiska avdelningens verksamhet icke borde upptagas angelägenheter, som inom församlingarna kunde väcka allvarsam strid och splittring.

Det nu ifrågavarande anslaget gäller bidrag till mobilisering av de meniges fredssträvanden, som äro mångsidiga och ägnade att skapa den atmosfär för freden hos folken, vilken är grundläggande för framfärd mot bättre utrikespolitiska tider. Uti en sådan fredsföreningarnas strävan bör man betrakta varje bemödande gagnelig verksamhet som i sak stort.

I allmänhet äro fredsörelserna i Europa liksom världsdelens styrelser begripligt nog föga hågade för de stora framtidsuppgifterna. Emellertid har svenska föreningen för Nationernas förbund, under den tid jag varit ordförande, på mitt förslag såsom en föreningens programpunkt upptagit »Djupgående orsakernas till krig och rustningar upptagande på dagordningarna». Detta har ej avskräckt regeringen att förra året utan föreningens ansökan avsevärt höja anslaget till nämnda förening.

Det synes oss aktiva fredssträvare således vara ett ganska otidsenligt utslag av det förenämnda föraktet för de andliga värdena just i nuvarande läge att sänka detta lilla anslag med hälften till endast 15,000 kronor, under det att vi gladeligen bevilja 650,000 kronor för inköp av ett enda bombplan. Visserligen plögade anslaget tidigare äskas till och med höjt till samma belopp som anslaget för skytterörelsens befrämjande. Men i denna tid är ett sådan yrkande hopplöst.

På dessa skäl och med erinran, att skäl ej heller förefinnes att bibehålla den likaledes enskilda parlamentariska gruppens anslag men nedskära anslaget till fredens folkföreningar, så som nu skett, hemställes således,

att riksdagen ville höja anslaget till upplysningsarbetet för freden från 15,000 kronor till sitt föregående anslag 30,000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1940.

Carl Lindhagen.